

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Atceries, ka es esmu vēl bērns...

Jaunami 1993./94. mācību gadā skolotājus, skolēnus un vecākus interesē galvenokārt no praktiskā viedokļa, proti, kā tas turpmāk iespaidos viņu dzīvi.

Ievadā nedaudz par situāciju izglītības pārvaldē republikā un rajonā. Lielākās pārmaiņas šogad notiks mums pazīstamajā Izglītības ministrijā. Šobrīd grūti runāt par kaut ko konkrētu, jo līdz 3. septembrim ministrijā reorganizācija vēl neskares iepriekšējās izpildinstitūcijas. Taču šīs izmaiņas būtiski situāciju rajonos neietekmēs, jo uz vietām turpināsies 1992. gada aizsāktā izglītības reforma.

Tās ietvaros aizvadītajā gadā tika izveidota skolu valde, kura ir pakļauta rajona Tautas deputātu padomei un kurā ir vairākas vēlētās amatpersonas. Ar izglītības ministra pavēli tika iecelts rajonā valsts izglītības inspektors, kura uzdevums kontrolēt likumdošanas aktu ievērošanu un valsts izglītības politikas īstenošanu rajona mācību un audzināšanas iestādēs.

Pašlaik aktuālākais ir skolu un pašvaldību kopdarbība. Saskaņā ar izglītības likumu lauku rajonos esošās vispārīgizglītojošās skolas pamatā pārgājušas tiešā pagastu un rajonu (pilsētu) pašvaldību pakļautībā. Tas, protams, ir solis uz reālu decentralizāciju, skolas patstāvību, taču vienlaicīgi arī skolas ekonomiskās un saimnieciskās darbības krasu pazemināšanos sakarā ar ekonomisko krīzi valstī. Šodien pašvaldību rīcībā nav nepieciešamo finanšu resursu skolu darbības nodrošināšanai. Katastrofāli trūkst līdzekļu pat viselementārākajam skolu remontam, nemaz nerunājot par skolu ēku kapitālo remontu.

Līdzekļu nepietiek arī apkurei. Vairākām skolām jārod iespēja tikt pie savām katlu mājām, jo iepriekšējiem siltuma piegādātājiem aizvadītā apkures sezona bija pēdējā.

Neskatoties uz Augstākās Padomes lēmumu (tas tika pieņemts pirms pašām Saeimas vēlēšanām) par lauku skolēnu bezmaksas pievešanu līdz skolai, problēma tomēr paliek, jo šim lēmumam nesejoja Ministru Padomes attiecīgs rīkojums. Tāpēc mūsu rajonu apkalpojošais autobusu parks pieprasa kompensēt šajā sakarā radušos zaudējumus. Tātad atkal jāmeklē līdzekļi...

Šajā sakarībā bieži izskan viedoklis, ka skolu finansēšanā jāatgriežas pie lielās centralizācijas (kad skolu materiālā apgāde, skolotāju darba apmaksas, jaunu skolu celtniecības finansēšana tika pilnībā nodrošināta no valsts budžeta), tādējādi izslēdzot no atbildības vietējās pašvaldības. Taču atpakaļceļš uz centralizāciju nav pieņemams. To savā rezolūcijā izteica gan pasaules latviešu izglītības darbinieku konferences «Ministere IV – Jūrmala» dalībnieki, gan jaunais izglītības, kultūras un zinātnes ministrs Jānis Vaiņuks, tiekoties ar republikas skolu valžu priekšsēdētājiem.

Motivācija ļoti vienkārša, proti, esošās ekonomiskās problēmas agrāk vai vēlāk tiks pārvarētas. Lai šīs grūtības būtu mazāk izjūtamās, skolotājiem, sākoties 1993. gadam, neliels solis atpakaļ uz centralizāciju tomēr tika sperts, proti, visi rajona pedagogiskie darbinieki darba algas saņem no valsts budžeta. Tādējādi tiek garantēta

Rīt – uz skolu!

Madarai tas būs sākums ceļam uz augsto zināšanu kalnu.

Labas sekmes Jums – lielie un mazie!

Foto – Jānis Silickis

daudz maz regulāra darba algu izmaksas.

Kāds izskatīsies 1993./94. mācību gads formas ziņā? Jautājumā par tā garumu nav būtisku izmaiņu. Tas ir 35 nedēļas garš. Mācību gads sāksies 1. septembrī un ilgs līdz 3. jūnijam. Mācību gads tiks dalīts semestros: 1. – no 1. septembra līdz 22. decembrim (ieskaitot); 2. – no 10. janvāra līdz mācību gada beigām. Skolēnu brīvdienas būs: rudenī viena nedēļa 1. semestra vidū. Konkrētu laiku noteiks skolas direktors, saskaņojot ar rajona pašvaldību (skolu valdi). Ziemassvētku brīvdienas no 23. decembra līdz 9. janvārim (ieskaitot), Lieldienu brīvdienas no 4. aprīļa līdz 10. aprīlim (ieskaitot) un, protams, vasaras, no 4. jūnija līdz 31. augustam. 1. klasei būs papildus brīva nedēļa februārī, laiku nosakot līdzīgi kā rudens brīvdienām. Noslēdzot mācību gadu, būs arī izlaiduma eksāmeni: 9. klasei no 6. jūnija līdz 16. jūnijam un 12. klasei – no 6. jūnija līdz 21. jūnijam.

Jauno mācību gadu satura ziņā varētu raksturot kā pārejas posma mācību gadu, jo spēkā vēl ir mācību programmas, bet tieši šogad sāks ieviest vidējās izglītības standartus (t. i., reglamentējošus dokumentus, kas nosaka katra mācību priekšmeta mērķus un uzdevumus, saturu, sasniedzamo galarezultātu – zināšanas, prasmes un iemaņas, kā arī to pārbaudes formas un tehnoloģiju). Līdz ar to skolotājam ir tiesības un reizē arī pienākums organizēt mācību procesu patstāvīgi, viņš var strādāt pēc paša veidotajam mācību programmam, pēc saviem ieskatiem izvēloties izglītības standartā paredzētā apguves secību un apguvei nepiecieša-

mo laiku. Tomēr skolotājs ir atbildīgs, lai skolēns iegūtu valsts standartam atbilstošu izglītību.

Ne mazāk svarīgs jautājums ir par mācību grāmatām. To pasūtīšanā, tirāžas noteikšanā, iegādē ir izmainīta līdzšinējā kārtība. Šo darbu veic pašas izdevniecības tiešā kontaktā ar pasūtītāju – skolu valdēm un atsevišķām mācību iestādēm. Izglītības ministrijā rūpējas, lai mācību izdevumi tiek izdoti pietiekamā daudzumā un apjomā, lai tos varētu iegādāties, rekomendē ieteicamo mācībliteratūru. Skolām ir jānodrošina mācību grāmatu lietošanas iespējas. Pašlaik Izglītības ministrija par valsts pasūtījumu ir noslēgusi līgumus ar astoņām izdevniecībām. Tā pamatā ir vēlme nodrošināt skolotājam lielākas izvēles iespējas, lai tādējādi palīdzētu optimāli nodrošināt mācību procesu un tā labāku galarezultātu. Mācību grāmatu tirgū ir parādījušās paralēlas (alternatīvas), kā arī eksperimentālas mācībgrāmatas un mācību līdzekļi.

Jaunajā mācību gadā ir būtiskas izmaiņas skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanā. Izglītību apliecināšos dokumentos mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību un skalu atspoguļo šādi:

1.-2. klasē mutvārdos divreiz gadā un rakstveidā vienreiz gadā skolotājs sniedz plašāsinātu vērtējo spriedumu par skolēna mācību darbības rezultātiem. 3.-4. klasē mācību priekšmetos tiek dots vērtējums ar vārdiem: izcili, labi, viduvēji, vāji. Gada beigās tiek rakstfiks šis vērtējums par uzvedību, darba stilu, saskarsmi, sadarbības prasmi, attieksmi un dinamiku mācības. 5.-12. klasē mācību sasniegumus vērtē 10 ballu skalā.

Nobeigumā piebilstīšu dažus teikumus par jaunatvērtajām lauku skolām. Pēdējā gada laikā republikā tika atvērtas apmēram 50 mazās lauku skolas. Diemžēl mūsu rajonā uz 1. septembri netiek atvērta neviena, lai gan nepieciešamība pēc mazām sākumskolām būtu. Pagaidām to nevar izdarīt līdzekļu trūkuma dēļ, jo ir nepieciešamas gan telpas, gan mācību līdzekļi un skolas inventārs. Perspektīvā mazās skolas varētu būt Arendolē, Kapiņos, Gaiņos un Ličos. Vienīgi jāatgādina, ka šādu skolu atvēršanas iniciatīvai jānāk no pagastiem. No esošajām mazajām lauku skolām nevar nepieminēt Vārkavas un Rušonas, kuras, pakāpeniski paplašinoties, no sākumskolām veidojas par pamatskolām.

Diemžēl, uzsākot jauno mācību gadu, jāsecina, ka problēmu pašreiz ir vairāk nekā iespēju tās atrisināt. Tomēr neaizmirsīsim, ka 1. septembris vispirms ir svētki mūsu bērniem. Mēģināsim kaut uz brīdi atlikt visas šīs rūpes un ieklausīties, ar kādām domām un mums rauģās mūsu pašu mazuļi.

Lūdzu, skaties uz manīm, kad tu runā ar mani, jo tad es zinu, ka tu tiešām klausies...

Manas jūtas ir vāriņas, nepel mani visu dienu. Lauj man kļūdīties, neturi mani par muļķi.

Nerāj mani par to, ka mana gultā nav kārtīgi uzklāta vai mans zīmējums nav priekšzīmīgs. Mīli mani par to, ka es cenšos to darīt.

Atceries, ka es esmu vēl bērns, nevis mazs pieaugušais, jo es dažreiz pat nesaprotu, ko tu saki.

Es tevi ļoti mīlu. Lūdzu, mīli mani tāpēc, ka tas esmu es, nevis tāpēc, ka es spēju kaut ko izdarīt.

A. Ažorskis

Vajadzīgi kārtības sargātāji Aglonas bazilikā

Pāvesta vizītes laikā Aglonas bazilikai būs vajadzīgi papildspēki, lai palīdzētu regulēt un uzturēt kārtību lauzu masās. Šajā sakarībā Aglonas bazilika aicina pieteikties cilvēkus, kas varētu palīdzēt. Gribētājiem, vēlams vecumā no 18 līdz 60 gadiem, vispirms ir jāgriežas pie savu draudžu prāvestiem un jāaizpilda anketas, pievienojot fotogrāfijas (pases kartiņu lielumā). Ja šādu anketu nav, vajadzīga ar zīmogu un parakstu apstiprināta rekomendācija no prāvesta. Kārtības sargiem nepieciešama laba veselība.

Ar aizpildītu anketu vai rekomendāciju, divām fotogrāfijām un pasi jāierodas līdz 7. septembra pusdienlaikam Aglonas bazilikas informācijas centrā. Var arī jau iepriekš līdz 5. septembrim pieteikties pa telefonu vai arī dokumentus nogādāt personīgi vai pa pastu, vai ar kādu starpniecību bazilikā.

Kārtības sargātājiem būs nodrošināta ēdināšana un gulēšana teltīs. Šim nolūkam nepieciešamas siltākas drēbes, vēlams gumjamais. Apģērbam jābūt kārtīgam, vīriešiem – ar kaklasaiti.

Preiļu rajona TDP valdei

Paskaidrojums

Uz jūsu lēmumu Nr.104 no 11.08.93. gada paskaidrojam, ka Līvānu pilsētas TDP valdes lēmums Nr.30, punkts 27, no 10.06.93. gada par automašīnu «Volga» un «Moskvič» pārdošanu tika pieņemts, pamatojoties uz Līvānu pilsētas TDP 20. sasaukuma 17. sesijas lēmumu Nr.7 no 20.11.92. gada par automašīnu «Moskvič», GAZ-52 un GAZ-53 pārdošanu.

Automašīna GAZ-24 «Volga» tika nodota valdes bilancē kā pilnīgi noamortizēta ar bilances vērtību 0. (Pavardzīme Nr.16 pielikumā.) Valdes komisija, nocenotot mašīnu, ņēma par pamatu, noapaļojot pilnu bilances vērtību – 100 tūkstošu Latvijas valsts rubļu. Tā kā mašīnas remontu veic valdes priekšsēdētājs par saviem līdzekļiem un darba brīvajā laikā un mašīna tiek izmantota dienesta vajadzībām bez šoferu algas, tad tika nolemts no šīs cenas atskaitīt nomaināmo detaļu un darba vērtību (kalkulācija pielikumā), starpību piemaksājot valdes kasē. Šī kasē iemaksājamā vērtība tika noformulēta kā metāllūzņu vērtība, jo cita nosaukuma tai vienkārši nav. Šīs mašīnas pārdošana tiks akceptēta nākamajā TDP sesijā.

Automašīna «Moskvič» tika nocenota uz 50 tūkstošiem Latvijas valsts rubļu. No šīs cenas tāpat tika nolemts atskaitīt veiktā remonta vērtību (kalkulācija pielikumā), jo arī šo mašīnu valdes priekšsēdētāja vietnieks remontē par saviem līdzekļiem un arī no darba brīvajā laikā un izmanto dienesta vajadzībām bez šoferu algas. Šī mašīna arī tika nodota valdei kā pilnīgi noamortizēta ar bilances vērtību 0.

Latvijas Republikas Ministru Padomes lēmumā Nr.129 «Par valsts un pašvaldību īpašumu, objektu (uzņēmumu) privatizācijas kārtību» nav neviena vārda par transporta līdzekļu privatizēšanu, tāpēc valde uzskata, Latvijas Republikas likumdošana šajā gadījumā pārākta par. Pārdojot šīs automašīnas izsolē nebija lietderīgi, jo tad tās nevarētu izmantot valdes darba nodrošināšanai, kā tas ir paredzēts minētajā valdes lēmumā.

Paskaidrojums izskatīts un pieņemts Līvānu pilsētas TDP valdes sēdē 1993. gada 17. augustā.

A. Jēlisejvs,
Līvānu pilsētas TDP valdes priekšsēdētājs

«NOVADNIEKA» PIEBILDE.
Šo oficiālo dokumentu publicēja A. Jēlisejva kunga lūguma pēc pieņemšanas kā atbildi uz «Novadnieka» 1993. gada 24. augusta numurā ievietoto informāciju par automašīnu «Volga» un «Moskvič» pārdošanu Līvānu pilsētas TDP valdes priekšsēdētājam un viņa vietniekam.

Un tomēr ceļam: mazāk, bet interesantāk

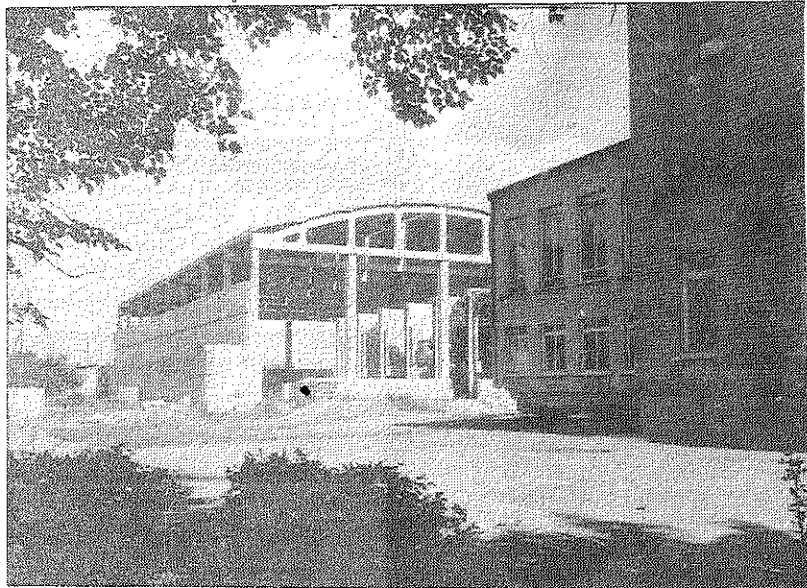
Saruna par mūsdienu celtniecību ar rajona galveno arhitektu Viktoru Nikolajevu sāktās ar nelielu atskatu nesena pagātnē.

Pēdējos piecpadsmit gados ir uzcelts daudz. Ja runājam par sabiedriskajām ēkām, tad Līvānos jāmin restorāns, poliklīnika, daudzie veikali. Jau celtniecības gaitā izdevās izmainīt Preiļu viesnīcas jaunā korpusa saistību ar veco ēku. Tika panākta organiskāka pāreja, kur par vienojošo kļuva tā saucamais tornītis. Par vislabāko celtnieku un arhitektu saprašanās objektu kļuva Preiļu grāmatu nama celtniecība. Pateicoties grāmatnīcas direktores Bronislavas Ludženiņas uzņēmībai, pat apspēstībai, tagad mēs redzam vienotu celtni, lai gan sākumā tika plānota tikai necila piebūve. Un šodien diez vai kurš pateiks, kura ir šī veikala vecā daļa.

Piemēram šos un vēl citus piemērus arhitektu spiež gandarījuma sajūta par paveikto, jo tajos laikos visa celtniecība bija unificēta. Vienveidīga un pelēcīga. Kad no augšas tika diktēts itin viss, pat no kādiem blokiem celt. Objektu plānošana notika bez piesaistes konkrētai videi. Reizēm ļoti nepārdomāta. Citādi Preiļos nebūtu parādījis tāds monstros kā slimnīcas komplekss. Jau pašā sākumā bija pieļauta kļūda, jaunu slimnīcu ceļot blakus vecajai. Nebija lietderīgi atstāt slimnīcu pilsētas centrā. Tai varēja atrast vietu citur. Vēlāk klāt nāca pelēcīgā poliklīnikas ēka. Bet tagad, līdz ar vēl viena korpusa uzcelšanu, no arhitektūras viedokļa mēs esam ieguvuši kaut ko nebaudāmu.

Pēdējos gados celt ir vieglāk. Interesantāk strādāt. Ar dažām sīkām detaļām vai rotājumiem celtni var piedot savdabību, tajā pašā laikā to organiski iekļaujot jau esošajā apbūvē.

Ja Rīga vēl līdz šim nav uzcelta, kā stāsta senā teika, tad arī Preiļu Tirdzniecības laukums nav pabeigts. Pagaidām vienotu iespaidu dod tikai universālveikals, gastronoms un grāmatu nams. Un panākts tas ar

Topošā Preiļu 1. vidusskolas sporta zāle.

apmetuma palīdzību. Tuvākajā laikā izteiksmīgāka kļūs ieeja gastronomā. Šeit izmantos to pašu paņēmieni, kuru jau pielietoja, atsvaidzinot sabiedriskās ēdināšanas kompleksu. Iepretī grāmatnīcai lieti iederētos pāris kiosku, kuros varētu pārdot suvenīrus. Iespējams, ka to varētu darīt privātpersonas. Varbūt tieši šeit būtu lietderīgi pārcelt arī preses kiosku. Pēdējo atvēlot reliģiskās literatūras un atribūtikas tirdzniecībai. Autoostas pārcelšana uz citu vietu atkal paliek attālāka laika jautājums. Trūkst līdzekļu jaunās stacijas celtniecībai.

Neapmierina bijušās goda plāksnes pielietojums. Šeit izvietoto informāciju varētu mainīt, teiksim, ik pēc pāris mēnešiem, to veltot konkrētiem notikumiem. Piemēram, pāvesta vizītei, Ziemassvētkiem.

Ir paredzēta aiz autoostas esošās mājas rekonstrukcija. Tā iegūs vēl vienu stāvu, tā saucamo mansardu. Pirmais stāvs atvēlēts tirdzniecībai. Diez vai to spēš «Turība», bet kāda privātfirma gan. Sakarā ar to, ka nav līdzekļu šīs rekonstrukcijas veikšanai, būtu lietderīgi, manuprāt, iepriekš pārdot šos dzīvokļus izsolē. Ceram, ka gribētāji atradi-

sies, jo mājai būs savdabīgs izskats un tā atrodas pašā pilsētas centrā.

Pagaidām vēl no vecās apbūves normāli funkcionē maizes, mēbeļu un komisijas veikali un noliktava Rēzeknes ielā. Jāpiesedz vienīgi taras punkta silikātkieģeļu siena. Tam blakus jau darbojas viens kiosks. Trotuāra malā, kas ved gar bijušo hokeja laukumu, izvietosies vēl trīs kioski. Tie visi būs vienādi. Un to izvietojums iet vienā līnijā ar tirgu.

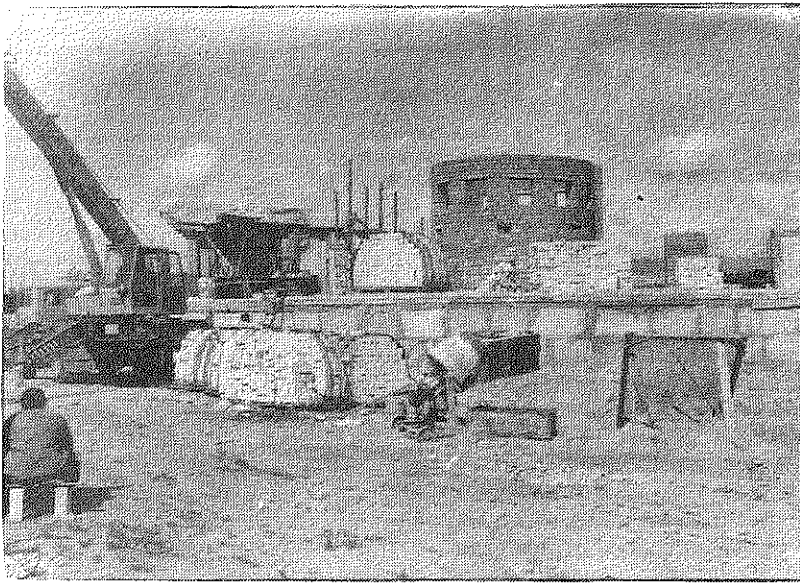
Ja no šīs vietas lūkojamies tirgus virzienā, tad mūsu skatiens atduras pret noplukušajiem, pussagruvušajiem šķūņiem. Tiem līdzās balo kāds nekrāsots un vēl neapgūts objekts, par kuru pielietojumu lielākajai daļai nav ne jausmas. Sak, kad atklās šo kiosku un kāpēc tas nav vērts uz tirgus pusi? Tas ir pārvietojamais šķūnītis. Bija paredzēts, ka šādi šķūnīši stāties veco vietā. Bet — nav līdzekļu.

Un beidzot mūsu sāpju bērns — tirgus. Tas paliek vecajā vietā, pakāpeniski paplašinoties. Jau top tirdzniecības galdiņi. Zem jumtiem tie izvietosies trīs rindās. Pilsētas valde ir pasūtījusi Sergeja Serkova firmai vairākus kioskus stacionāri tirdzniecībai. Pēc tam tie tiks pārdoti privātpersonām, vai firmām. Ir jāveido pastāvīgs paviljons ar saldētavu, pagrabiem, produktu glabātuvi. Šāds projekts jau bija gatavs pirms gadiem desmit. Tikai nebija un nav naudīga saimnieka.

Specializētā arhitektu darbnīca Sanktpēterburgā ir izstrādājusi projektu vecīcībnieku dienvienu celtniecībai Preiļos iepretī kapsētai. Lūgšanu nams gan nebūs sevišķi grezna celtnie.

Neizpratni joprojām rada bijušā Ļeņina pieminekļa postamenta liktenis. No tā pamazām pazūd marmora plāksnes. Varbūt šeit vismaz pagaidām varētu novietot kādu no latviešu tautas zīmēm, ne jau obligāti auseklīti. Joprojām nav skaidrības ar pašu pieminekli. Ja jau tas vēl līdz šim nav pārdots, vai nebūtu lietderīgi to novietot muzejā? Protams, muzejam nav telpu, bet blakus esošajiem šķūņiem varētu uzcelt vēl vienu. Šeit tad varētu uzglabāt gan Ļeņina pieminekli, gan citus ar Ļeniniānu un padomju varas gadiem saistītos priekšmetus. Jo vēsture paliek vēsture, un šos gadus no mūsu dzīves nevar izņemt.

Blakus viesnīcai Raiņa bulvārī SCO celtnieki ceļ administratīvo orgānu ēku. Šeit izvietosies dzimtsarakstu nodaļa, apdrošināšanas sabiedrība «Latva» un pilsētas

Te būs vecīcībnieku baznīca.

valde. Bet blakus it kā jābūt aptiekai ar paplašinātu zāļu ražošanu uz vietas. Ja pirmā celtnie pamazām top, tad pēdējā ir tikai uz papīra. Abu projektos ietverti dažādi dekoratīvie elementi.

Droši vien vēl ilgi tikai pilsētas attīstības ģenerālplānā paliks Valmieras un Kooperatīva ielas apbūves rajons. Abu ielu stūrī varētu izvietoties 75 dzīvokļu māja ar iestarpinātu krājbankas ēku. Celtnes atsvaidzināšanā pielietotas karnīzes ar dakstiņu elementiem.

Starp šo ēku un autobusu parku plānā vieta atvēlēta vēl vienai 75 dzīvokļu mājai ar pārtikas preču veikalu. Ja šis projekts tiktu īstenots, tad varētu rekonstruēt centra gastronomu. Šo būvju projekti jau izstrādāti pirms gadiem pieciem. Bet, protams, nav līdzekļu. Tāpēc pārtraukta arī dzīvojamās mājas celtniecība Kooperatīva ielā.

Ja runājam par Līvāniem, tad neizpratni rada jaunās autoostas liktenis. Ēka uzcelta jau pirms gadiem diviem, bet līdz šai dienai savā starpā nevar vienoties pilsētas valde un Jēkabpils autobusu parks. Kādu laiku šeit izvietojās Brenča kunga privātveikals, bet arī tas uzskatīja par lietderīgāku pārvākies uz vecā pasta ēku.

Līvānos savulaik ar piebūvju palīdzību izdevās atsvaidzināt jauno mikrorajonu, lai tas pilnīgi nepārvērstos guļamvagonā, kā tas ir noticis lielpilsētās. Un šeit bija nepieciešama arhitektu uzstājība, lai pasūtītājam uzkrātu kaklā tam «nevajadzīgo» piebūvi. Bet pilsēta iznākumā no tā tikai ieguva. Un tādēļ Līvānos ir bērnu mākslas skola, jauno tehniķu stacija, TMS «Dubna». Uz papīra palikuši kafējnīca un rūpniecības preču veikals. Pusuzceltas stāv vairākas dzīvojamās mājas, trīs no tām ir pat zem jumta.

Līdzīgs liktenis ir piemēklējis jo daudzus objektus. Nerunājot par aizsāktajām dzīvojamām mājām, lai minam SCO pārvaldes ēku, Preiļu 1. vidusskolas sporta zāli un sporta klubu «Cerība», Sutru tirdzniecības centru, Priekuļu klubu (nulles cikls), kluba un kantora ēkas «Dubnā» un Aizkalnē. Un vēl — abās pilsētās nenotiek komunālā celtniecība.

Aglonā bez grandiozajiem bazilīkas rekonstrukcijas darbiem notiek arī cita celtniecība. Pēc Preiļos izstrādātā projekta tapusi kapliča, firma «Arkāda» ceļ savdabīgu kompleksu, kurā zēm viena jumta izvietosies viesnīca ar astoņiem numuriem, kafējnīca un veikals. Turpat blakus drīz durvis

vērs veikals «Aglonas zemnieks». Ja ATS jau sekmīgi darbojas, tad jaunajai policijas iecirkņa ēkai vieta ir vēl tikai projektā. Tajā paredzēta arī galvenās — Somersētas — ielas rekonstrukcija: tiks ierīkotas ietves un normāls apgaismojums. Jāpiebilst, ka joprojām nav lietderīgi aizpildīta nodegušā veikala vieta. Tirdzniecības uzņēmumu rindā neizdzēšams robs?

Riebiņos jau uzbūvētas sienas kinoteātrim, zem jumta atrodas ambulances ēka. Bet...

Cerību vieš individuālā celtniecība un atsevišķi privātparņēmumi. Piemēram, veiksmīgi strādā Vitālijs Gabrāns. Privatizējis Līvānu pirti, to pārveido. Būs sauna ar baseinu, kafējnīca un, protams, pati pirts.

Pavasārī lielu interesi celtniecības jautājumos izrādīja zemnieki. Daudzi no viņiem pasūtīja projektus. Visvairāk pieprasīti bija kūts, klēts, šķūņa, garāžas un tikai tad dzīvojamās ēkas projekti. Pēdējās atkal ceļ tradicionālajā zemnieku garā. Preiļos projektus izstrādā SIA «Pils» (kādreizējā galvenā arhitekta grupa).

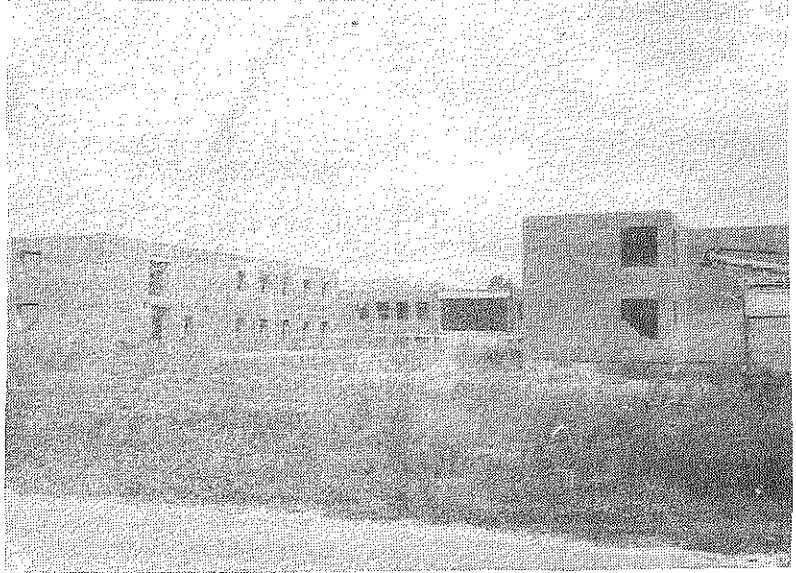
Celtniecība tagad notiek galvenokārt tikai pēc individuālajiem projektiem. Arhitektu darbs beidzot atkal ir kļuvis radošs, kā tas ir visā pasaulē. Tas prasa arī nopietnāku uzraudzību, pat iekļaušanos celtniecības darbos. Un tajā pašā laikā vēl aizvien darbojas PSRS Valsts standarti. Republikā nav izstrādāti un pieņemti savi standarti un normatīvi. Tādēļ bieži nākas saskarties ar brāķa produkciju.

Mazpilsēta kā lauku reģionu administratīvais un kultūras centrs ietver sevī daudz no lielpilsētai raksturīgā (sādzīves komforts, komunikatīvā intensitāte), tai pašā laikā saglabājot lauku apdzīvoto vietu neaizstājamās priekšrocības (tuvību dabai, cilvēkam aptveramus telpiskos mērogus). Katra aktīva «ķirurģiska» iekļaušanās mazpilsētu organismā pēc lielpilsētu «labākajiem paraugiem», nenovērtējot mazpilsētu specifisko, atstāj pārāk spēcīgas sekas uz to organismu un degradē mazpilsētu priekšrocības.

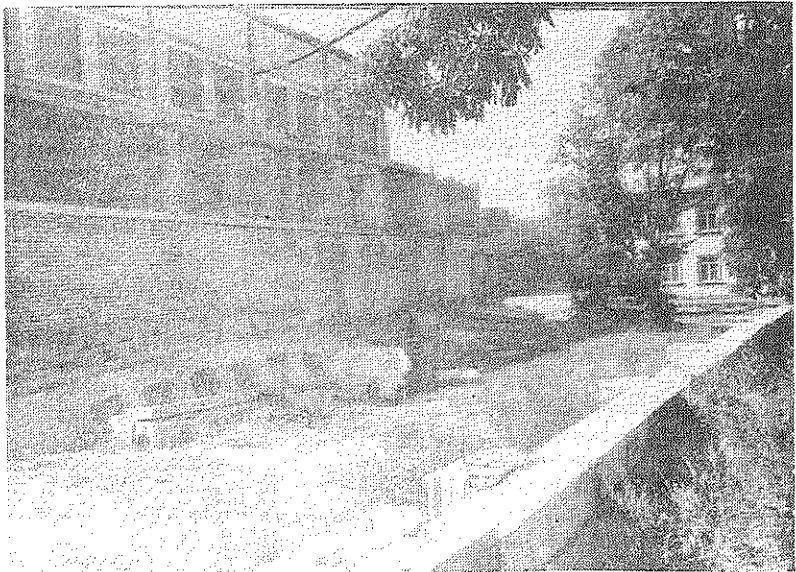
Ja cilvēks nemil vecās ieliņas, vietām putekļiem klātās, vecos, kaut arī sliktos namus, kuru apkure nav kļuvusi par visas valsts problēmu, tad viņa nav mīlestības pret savu pilsētu.

Saglabāt un attīstīt — tāds ir uzdevums. Bet par to citreiz.

Voldemārs Romanovskis
Jāņa Silicka foto

Preiļu SCO jaunā kantora ēka.

Arī sporta kompleksa Preiļos celtniecību bremzē līdzekļu trūkums.

Akciju sabiedrības «Ezerzeme» apdrošināšanas aģenti darbojas:

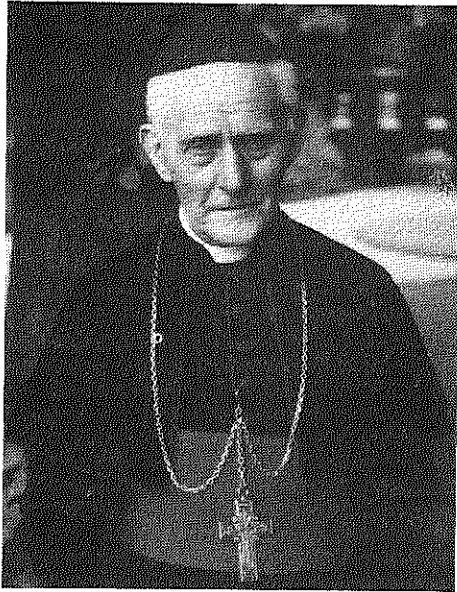
PREIĻI — V.KOTĀNE, tālrunis 21064, M.SALĪTE, tālrunis 22140, L.PODIŅA, tālrunis 23379.	PELĒČU PAGASTS — L.VASILŅONOKA, tālrunis 55632.	VĀRKAVAS PAGASTS — V.BURTINA.
LĪVĀNI — R.MAHINOVA, tālrunis 44720, A.STOĻEROVA.	PREIĻU PAGASTS — O.ISAJEVA, tālrunis 21368.	AIZKALNES PAGASTS — L.KAŽEMĀKA.
GALĒNU PAGASTS — O.STEPULE, tālrunis 21569.	SUTRU PAGASTS — J.LITAUNIEKA, tālrunis 36694.	JERSIKAS PAGASTS — I.SMELCERE, tālrunis 46385.
	ROŽUPES PAGASTS — L.STIKĀNE, tālrunis 42710.	SAUNAS PAGASTS — A.PŪDŽA, tālrunis 34466.

IEVĒROJAMI CILVĒKI

Upuris par brāļiem

HOSTIA PRO FRATRIBUS — upuris par brāļiem — šie vārdi bija ierakstīti Viņa Ekselences bīskapa Boļeslavs Sloškāna heraldikas vāpenī, un visa viņa dzīve pagāja saskaņā ar šo devīzi.

Bīskaps Boļeslavs Sloškāns ir dzimis 1893. gada 31. augustā Stirmienes pagastā. Pēc Pēterpils garīgā semināra beigšanas 1916. gadā, viņš papildinājās Pēterpils garīgajā akadēmijā. Par priesteri viņu iesvētīja 1917. gada 21. janvārī Pēterpilī. Jaunais garīdznieks apkalpoja vairākas draudzes.

Tā kā Padomju Savienībā noslepkavoja vai deportēja visus augstākos garīdzniekus, tad 1926. gada 10. maijā Maskavā svētā Ludviga baznīcā (kura atrodas nedaudz iepretim čekai) pāvesta Pija XI speciālpilnvarotais franču jezuitu kongregācijas bīskaps d'Erbiņņi slepeni iesvētīja prāvestu Boļeslavu Sloškānu par bīskapu un iecēla viņu par Mogiļevas un Minskas apustulisko administratoru.

Bet jau 1927. gada 17. septembrī NKVD arestēja bīskapu un iedzīva stingrā režīma cietumā. Jaukākā nopratināšanai un spīdzināšanai, bet 1928. gadā viņu ievietoja Solovku koncentrācijas nometnē Baltajā jūrā un vēlāk izsūtīja uz Sibīriju.

Savos franču valodā izdotajos memuāros B.Sloškāns nav minējis vairākas savu ciešanu epizodes. Antons Smelters savās atmiņās par Bonesperancā pavadīto laiku kopa ar bīskapu raksta, ka šeit B.Sloškāns stāstījis arī to, ko viņš savā laikā bija atklājis tēvam Vērenfrīdam: «Maskavā, Lubjankas cietumā, mani «sargenģeļi» tā viņš sauca savus spīdzinātājus, «pielietoja dažādas spīdzināšanas metodes. Šim metodēm nebija robežu. Ja viņi no kāda citādi domājoša gribēja kaut ko izspiest, visi cilvēka iedomājamie līdzekļi bija atļauti...»

Kādu dienu mani piesēja kailu pie moku un asinīm apraiptā sola. Telpa bija auksta un netīra. Sienas, grīda bija notraipītas, nošķakstītas mocekļu asinīm... Viņi ar mani apgājās tā, kā viņiem acurmiņi ienāca prātā... Kad šausmīšana un visādas citādas nežēlastības nevarēja mani padarīt «mikstu» un viņu iegribām «padevīgu», tie izgudroja jaunu spīdzināšanas metodi. Viņi gaidīja no manis, lai es lūdzu piedošanu par visām Padomju Savienībā izdarītajām noziedzībām... Viņi gribēja, lai es nolādu Katoļu Baznīcu, pāvestu utt. Viņi bija kā bērni, kas, atraduši jaunu spēli un kādu spēles upuri, tagad to mēģina izvest dzīvē... Es tikai lūdzu par viņiem un viņiem uzsmaidīju... Protams, tas viņus darīja vēl niknākus, un kāds kliezda: «Ko tu smaidi!» «Jā, es smaidu, jo es esmu brīvs, bet jūs neesat brīvi,» es viņiem atbildēju. «Jā, dažkārt vienkāršs smails dara brīnumus...»

Kad šis «sola sods» nelīdzēja, viņi mani iespundēja kādā šaurā kamerā. Tur man uz galvas nepārtraukti tecēja auksts ūdens. Tas vilkās stundām, varbūt pat dienām ilgi. Šis soda veids bija domāts, lai mani padarītu traku... Vēlāk nāca klāt citi spīdzināšanas veidi. Piepeši manu kameru pārpludināja līdz kaklam ar ledaini aukstu ūdeni. Kad tas bija aizplūdis, kameru pārpludināja ar karstu ūdeni... Pēc kāda laika manu seju apstaroja ar neiedomājami spilgtu gaismu utt.»

Gan cietuma kamerā, gan spaidu darbos mežā citi ieslodzītie, katoļi un pareizticīgie, lūdza bī-

skapu slepeni celebret sveto Misi. Un viņš to darīja regulāri: zelta biķera vietā lietojot skārda kārbu un par altāri — reizēm savas krūtis, guļot uz muguras.

Kad krievi vēlāk, ticis brīvībā, B.Sloškāns pasniedza šo kārbu Pijam XI, pontifs atzina: «Šis ir dārgākais biķeris pasaulē». Uzlicis rokas uz bīskapa sirds, viņš papildināja: «Un tas ir dārgākais altāris pasaulē».

Nepārtraukti turēts aizdomās par spiegošanu un apsūdzēts, B.Sloškāns tika spīdzināts septiņpadsmit padomju cietumos, nežēlīgi mocīts un šausmīti.

Toreizējais Latvijas sūtnis Maskavā Alfreds Bilmanis izkārtoja B.Sloškāna apmaiņu pret diviem krievu spiegiem. Tas bija 1933. gada 20. janvāris, kad uz Latvijas — Padomju Savienības robežas viņu sagaidīja bīskaps Jāzeps Rancāns. «Jūs Ekselence, jums nepiestāv noziedznieka uniforma,» J.Rancāns noticea un novilkā savu bīskapa tērpu un uzlika to uz mocekļa pleciem.

Dzimtenē B.Sloškāns strādāja par morālās teoloģijas profesoru, veica draudžu vizitācijas un apkalpoja abortu praktizēšanu.

Otrā pasaules kara laikā bīskaps nokļuva vācu drošības dienesta uzraudzībā. Padomju karaspēkam tuvojoties, viņu kopā ar bīskapiem Rancānu un Urbšu aizveda uz Vāciju. Par trim Latvijas augstākajiem garīdzniekiem iestājās Vācijas bīskapi, un tie tika atbrīvoti. Kara beigās viņi sagaidīja Bavārijā.

1946. gada beigās B.Sloškāns pārcēlās uz dzīvi Beļģijā. Šeit, Skildē, viņš vadīja latviešu Garīgo semināru. Luvēnas universitātē bīskaps sagatavoja latviešu katoļu priesterus, finansēja un garīgi atbalstīja laju studentus, kā arī izgādāja iespēju simtiem visu latviešu konfesiju bēgļu bērniem pavadīt vasaru beļģu ģimenēs.

No 1956. gada līdz 1963. gadam Boļeslavs Sloškāns bija trimdas latviešu katoļu garīgās aprūpes vadītājs pie Svētā Krēsla.

1981. gada 18. aprīlī (Lielajā Sestdienā) latviešu bīskaps Boļeslavs Sloškāns Beļģijas pilsētā Luvēnā tika aizsaukts pie Dieva. Par bāļiem bija veltīta visa viņa dzīve, kas pagāja askētiskā vienkāršībā, bet garīgā spožumā.

Viņš sarakstīja grāmatas: vajātās Baznīcas vēsture God's Underground (1949) un paša pārdzīvojumi Pro fratribus (1984).

Ignats Blaževičs no Vācijas griežas pie Latvijas bīskapiem:

«Nekavējieties ar bīskapa B.Sloškāna beatifikācijas procesa ieviešanu, lai «ciešanu Baznīca» neaizietu aizmirstībā, bet mūžīgi dzīvotu latviešu tautas sirdīs.» Šeit vēra tiek ņemta galvenokārt attiecīgās personas kristīgā dzīve, viņa izciestās vajāšanas un spīdzināšanas, kuras izsaukusi uzticīga kalpošana Dievam un viņa Baznīcai. Latviešu mocekļi to ir pelnījis.

Voldemārs Romanovskis

Ceļu satiksmes drošības departamenta funkcijas

Preiļu rajonā jau pusotru gadu darbojas Ceļu satiksmes drošības departamenta (saīsināti CSDD) nodaļa. Daudzi iedzīvotāji nav informēti un sajauc funkcijas, ar ko nodarbojas Ceļu departaments, Preiļu 24. ceļu pārvalde un rajona policijas nodaļa.

Pirms CSDD izveidošanās satiksmes drošības jautājumu lielākā daļa atradās valsts autoinspekcijas pārziņā. Jaunpieņemtais Latvijas Republikas likums «Par policiju» autoinspekcijas funkcijas sašaurināja. Pēc Ministru Padomes lēmuma tika izveidots Ceļu satiksmes drošības departaments kā Satiksmes ministrijas struktūrvienība.

Var izdalīt trīs galvenos virzienus, ar ko nodarbojas CSDD Preiļu nodaļa. Pirmais virziens — «Transporta līdzekļa vadītājs».

Nodaļā tiek apmaiņā transporta līdzekļa vadītāja apliecības divos gadījumos: ja apliecība dažādu iemeslu dēļ kļuvusi nederīga un; ja apliecības īpašnieks mainījis uzvārdu.

Nākošais virziens — «Transporta līdzeklis» (automašīnas, autobusi, motocikli, piekabes).

Nodaļā tiek veiktas transporta līdzekļu tehniskās apskates un to reģistrācija.

Vēl CSDD pārziņā ir arī ceļu uzraudzība, t. i., ceļu aprikojums ar satiksmes regulēšanas tehniskajiem līdzekļiem, operatīvās informācijas ievākšana un apstrāde par satiksmes drošību un stāvokli uz ceļiem.

Mūsu nodaļa atrodas Preiļos, Brīvības ielā 76. Darba laiks — otrdienās, trešdienās, ceturtdienās juridiskajām un fiziskajām personām no plkst. 8.00 līdz 16.00, piektdienās tikai juridiskajām personām no

plkst. 8.00 līdz 16.00. Pirmdienās veicam transporta līdzekļu tehniskās apskates Līvānos, Meža ielā 19.

Sākot ar šī gada septembri, Daugavpils reģionālā CSDD nodaļas eksaminācijas komisija veiks eksāmenu pieņemšanu Preiļos, Brīvības ielā 76 katrā mēneša otrajā trešdienā un Jaunaglonā, Lauksaimniecības skolā katrā mēneša ceturtajā trešdienā.

R.GRIKIS,
CSDD Preiļu nodaļas priekšnieks

Simtgadniece

— 1893. gadā es dzimusi, bet 1911. gadā man bija kāzas. Atveda uz šo māju. Pirmais vīrs bija daudz vecāks par mani, es vēl šūpulī biju gulējusi, kad viņš gāja dienēt armijā. Bet pēc tam bija tā, kaimiņos kāzās spēlēja mūzika, bet es sēzu pie loga, šitā te galvu rokā atspiedīsi un līdz gaismai raudu. Dejojot gribējās.

— Kam tik jaunai vajadzēja precēties?
— Dumja biju. Tēvs atbrauca, vietu apskatīja, laba esot. Un es preti nerunāju, gāju pie vīra. Uz šo pašu māju mani atveda. Vēlāk gan visu pārbūvējām. Tās mūsu stādītās kļavas pie vārtiem.

Par šīm kļavām nākas vēlreiz dzirdēt. Kuplas tās un augsti šalc pāri māju jumtiem, tālu redzamas, bet zem to lapotnēm steidzīgi rosās jaunākas un vecākas sievietes, klādamas baltus galdautus, nesdamas traukus ar cienastiem, puīši rīkojas ap mūzikas iekārtu. Tūlīt būšot klāt vesels autobuss ar ciemiņiem. Viena daļa viesu jau ir istabā. Ar ziediem, dāvanām, apsveikumiem. Uz galda kļingeris, izcepts simtnieka formā, deg sveces. Ir ne vairāk, ne mazāk, bet tieši — 100! Nē, mazliet vairāk gan, pati simtā dzimšanas diena Teklai Bečai no Preiļu pagasta Polockiešiem apritējusi 23. jūlijā, bet la iegājies, ka visi viņas tālie bērni, mazbērni un mazmazbērni no Tukuma, Slokas, Jūrmalas sabāuc 15. augusta priekšvakarā. Šogad — lielākā skaitā. Pati simtgadniece vēl tīri žirgta, tuvinieku apčubināta. Vēl pagājušo vasaru izgājusi arī pa āru pastaigāties. Šogad gan istabā vien. Palūgta labprāt kavējas jaunības atmiņās, arī brieduma gadi pārstāstāmi. Bet vecuma gadu notikumi grūtāk atmināmi.

— Grūši esmu nodzīvojusi. Vienos vārgos un asarās... Pirmais vīrs, kas atveda mani uz šejieni, nomira. Divpadsmit gadus nodzīvojām. Paņēmu otru. Tas četri gadi nodzīvoja un nomira. Bet bērni, mazi bērni palika. Pieci gabali. Vajadzēja viņus zināt apgērbt. Mācīju un apgērbu, cik varēju. Gan ganos gāju. Ar pirmo vīru bija Antons un Geļa. Antons Volhovas purvā apgūla. Helēnu šovakar gaidu atbraucot. Bronislavs nomira. Aleksandrs ir šeit. Anna arī ir atbraukusi. Mazbērnu ir daudz, es viņu pat nosaukt visus nevaru. Visi bērni šajās mājās piedzimuši.

Un zem kļavām spēlējušies. Un dēls Aleksandrs, pats jau kungs ar sirmienu deniņiem, ar saviem mazbērniem, saka, ka vēl šodien sirdī sāk kņudēt jau pēdējā meža likumā, bet no tā iznirstot, un neko citu kā vien augsto kļavu galotnes tālumā ieraugot, kļūstot mierīgi, — zem kļavām visus šos gadus preti ir nākuši māte...

— Mūžs kā viena diena pagājis. Tagad nezinu, kas vakar bija un kas aizvakar bija. Bet jauna kad biju un ganos gāju, to visu atceros. Zemes bija astoņi hektāri. Audzējām linus. Audu palagus un dvieļus, galdautus. Tagad te saimnieko mazdēls. Bērni man labi, žēlo mani. Vedekla laba.

— Laikam vīramāte laba, tāpēc vedekla laba?
— Nezinu, cik laba vīramāte, bet vedekla gan laba. Vedekla Monika, sieviete pāri pusmūžam, šodien ir simtgadnieces galvenais balsts. Lai viņai uz pleciem uzsegtu jaku, ja rokas kļuvušas aukstas, lai ēdienu pasniegtu, lai vakarā kājas gultā palīdzētu iecelt, lai zāles pie vajadzības atrastu.

— Parasti simtgadnieki stāsta, cik veselīgu dzīves veidu viņi ieturējuši, neņēmuši mutē grādīgos dzērienus, maz lietojuši gaļu, slimības nepazīnuši. Kā Beču māte pratusi tik ilgi nodzīvot?

— Es gan izdzēru. Pat piedzert gadījās. I pie ārstiem esmu izbraukājusi. Bet ja gaļu neēdu, tad man tā ap sirdi apmetas slikti, reibonis uznāk...

Ko šodien vairs var kaitēt viena glāzīte konjaka, ko jubilāre paņem, kad apsveicēji viņai sniedz? Paņem pāris malku un nokritizē, ūi, cik nepelns... Radītājs vitalitāti, sīkstumu un spēku iedaļot, nav skops bijis. Šai latgalietai gadus lēmdams, padomājis, ka sīkstuma visvairāk būs vajadzīgs. Revolūcijas un kari, cari un prezidenti ir pāri gājuši, bet vienmēr uz rokas kāds, kam bija jādod est... Agrā jaunībā patiešām nācies pat pa Pēterpili pagrozīties, kalpojusi pie svešiem. Stipru vīru drošajā aizmugurē maz nācies

■ Tekla Beča savā simtajā vasara. Foto — J.Silckis

padzīvot, tie ir nomiruši. Bet šķūtiņš bija jābrauc pašai. Kolhozu laika izdzīšana. Savs ceļa gabals remontējams. Trešais dzīvesbiedrs. Ar viņu gan bija lemts padzīvot ilgāk, bet arī to nācās pavadīt uz mūža mājām.

— Mām, pastāsti, kā es esmu dzimusi, — atgādina meita Anna, pastarīte.

— Tavš tēvs jau bija nomiris, kad tu dzimi, — atceras sirmā māmuliņa. — 1929. gadā. Bija septembris, es ar spriguli kļuva rudzus. Pasitu, pasitu, atkrītu maliņā, kad sāpes pāriet, atkal ņemu spriguli. Pašā pēdējā brīdī skrēju mājās. Tu piedzimi vājiņa, vecmāte negāja prom, gaidīja, ka būs bēres jātaisa. Bet pēc divām nedēļām bērns sāka apvelties!

Annas kundze jau pati pelnītā atpūtā, izaudzinājusi Valentīnu un Jāni un arī mazbērnu Sanitu un Juri. Daudzus gadus, dzīvodama Jūrmalā, dziedājusi kori «Dzintarkrasts».

— Kā tas nākas, ka jūs, latgaliēši, apmetušies tik tālu prom no dzimtajām mājām? Vai izdevies saglabāt kaut ko no latgaliskā?

Gan Anna, gan Aleksandrs atbild, ka sākoties kolhozos dzīšanas laikam, viņi centušies no šī sloga izbēgt un devušies tālu, uz pilsētām. Auguši savi bērni, saprecējušies ne vairs ar latgaliēšiem. Bet savas puses dziesmas vienmēr klausoties kā izslāpuši pēc tām. Un Latgales līnu, vecās māmuļas austie palagi nākuši purā vispirms meitām, tad mazmeitām, un nu jau pārejot arī pie mazmazmeitām. Kaut gan dzimtā spēcīgāk jūtama vīrišķīgā puse. Sesī mazdēli: Jānis, Alberts (traģiski miris skolas gados), Jānis, Ēvalds, Elmārs, Imants, bet tikai trīs mazmeitas — Valentīna, Irēna, Aina. Deviņi mazmazdēli: Juris, Uldis, Kaspars, Ēriks, Vitālijs, Valdis, Edijs, Mārtiņš, Arturs, bet tikai četras mazmazmeitas: Sanita, Inita, Ilze, Elīna.

— Kad es domāju par māti, es domāju, cik viņai bija grūti, man zēl viņas likteņa, — saka dēls Aleksandrs.

Bet mātei šodien pieder viss. Viņas dzīvie. Viņas aizgājušie. Viss, kas ar viņu noticis. Viņas mazbērni. Viņas mazmazbērni. Un viņas tēls ar baltu lakatiņu galvā bērnu sirdīs. Tas, ko mēs visi gribam visvairāk — ar baltu lakatiņu savu bērnu sirdīs.

...Pie vārtiem kļavas neatvadās. Galotnes ir augstos padebešos. Mums un laikam pāri.

* * *

Pie simtgadnieces Teklas Bečas svētku dienā ar ziediem un dāvanām bija ieradusies arī Preiļu pagasta priekšsēdētāja Natālija Ivbulē kopā ar savām darbiniecēm un rajona sociālās aprūpes nodaļas speciāliste Jūta Fādejeva.

L.Rancāne

Televīzijas programma

Otrdiena, 31. augusts

LATVIJAS TV I

18.00 Ziņas. 18.10 Koncerts. 19.00 Vizīte. 19.25 Koncerts visai ģimenei. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Kinovakars. Jel sargi mani, talisman! Mākslas filma. 22.55 Līc.

LATVIJAS TV II

18.30 BBC World Service. 19.00 Eterā - Ogres TV. 19.25 Latvija leģendās. 20.00 Valdības preses konference. 20.30 Panorāma. 21.00 Autoprieks. 21.20 Tinte pienā. 21.45 Ziņas. 22.00 Starojums un dzīvība. 22.30 Kantrimūzika. 23.00 NTV-5.

OSTANKINAS TV

14.00 Ziņas. 14.25 Lietišķais vēst-

nesis. 14.40 Ādama Smita naudas pasaule. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filma. 15.50 Kirgīzijas TV programma. 16.50 Tehnodroms. 17.00 Ziņas. 17.25 Kirgīzijas prezidenta A. Anajeva uzstāšanās. 17.40 Mult. filma. 17.55 Privātpašnieka ābece. 18.05 Kāds būs laiks? 18.10 Vienkārši - Marija. 18.55 Tēma. 19.40 Labu nakti, mazuli! 20.00 Ziņas. 20.40 V. Molčanova autorprogramma. Man vēl ir adreses... 22.10 Mūzika pepsi stilā. Džeksoni - amerikāņu sapnis. Mākslas filma. 5. sērija. 23.00 Ziņas. 23.20 Man vēl ir adreses... Turpinājums. 0.25 Astopkājis-4. 4. sērija.

Trešdiena, 1. septembris

LATVIJAS TV I

18.00 Ziņas. 18.10 Koncerts. 18.25 Krustpunkti. 19.15 Pekšpi. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Ko tu teici, kā tu teici? 21.25 Kinospēle. 22.00 Hokejs. Anglija - Latvija.

LATVIJAS TV II

18.30 BBC World Service. 19.00 No Latgales TV videofondi. 19.25 Mākslas filma no seriāla Lesija. 3. sērija. 19.50 Tālrunis 200... 20.00 Spektra pielikums. 20.30 Latgales ziņas (krievu val.). 21.00 Pirmie vispārējie 1. septembra svētki. 21.45 Ziņas. 22.00 Kaimiņi. 45. un 46. sērija. 22.45 Sala. 23.05 Latgales ziņas.

OSTANKINAS TV

5.00 Ziņas. 5.20 Rīta vingrošana. 5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Mult. filmas. 8.50 Vienkārši - Marija. 9.40 Starp mums, meitenēm... 10.00 Tirdzniecības tilts.

10.30 Pils Sadovoje Koļco ielā. 11.00 Ziņas. 11.20 Uzbekijas TV programma. 12.20 Astopkājis-4. 5. sērija. 13.50 Mult. filma. 14.00 Ziņas. 14.25 Telemikss. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filma. 15.40 Starp mums, meitenēm... 16.00 Mult. filma. 16.30 Uzbekijas TV programma. 17.00 Ziņas. 17.25 Informatīvi publicistiska programma Uzbekija. 17.50 Miniatura. 18.05 Kāds būs laiks? 18.10 Vienkārši - Marija. 19.00 Kādreiz septembrī. 19.25 Spogulis. 19.40 Labu nakti, mazuli! 20.00 Ziņas. 20.40 Spogulis. 21.10 Spiritiskais seanss. 21.50 Dzejnieks Tīmurs Kabirovs. 22.10 Pusbalsī. N. Gogoļa trīs noslēpumi. 22.30 Atklājums. No Manē līdz Pikaso. 23.00 Ziņas. 23.20 Kino uz pieprasījumu. 23.50 MTV. 0.50 Preses ekspresis. 1.00 Astopkājis-4. 5. sērija.

Ceturtdiena, 2. septembris

LATVIJAS TV I

18.00 Ziņas. 18.10 Raiņa dzeja. 18.40 Atmiņas par svētkiem. 19.35 Omīte ābelē. 1. sērija. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Pārinieki. Mākslas filma. 3. sērija. 22.05 Dzīvīte, dzīvīte... 23.05 Mūzika atpūtai. 23.35 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

18.30 BBC World Service. 19.00 Reģionālās TV piedāvā... 19.25 Amatnieks. 19.45 Lesija. 3. un 4. sērija. 20.30 Latgales ziņas (krievu val.). 21.00 Saeimas preses konference. 21.30 Kinožurnāls. 21.45 Ziņas. 22.00 Hokejs. Slovākija - Latvija.

OSTANKINAS TV

5.00 Ziņas. 5.20 Rīta vingrošana. 5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00

Ziņas. 8.20 Mult. filma. 8.45 Vipu sauc Ahmeds. 9.15 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 10.00 Dzīvnieku pasaulē. 10.50 Preses ekspresis. 11.00 Ziņas. 11.20 Svīta Karmena. Baletfilma. 12.10 Astopkājis-4. 6. sērija. 14.00 Ziņas. 14.25 Telemikss. 15.10 Mult. filma. 15.35 Imperatora mantija un tās valkātājs. Populārzinātniska filma. 15.55 Rokmūzikas stunda. 16.35 Tehnodroms. 16.45 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 17.50 Kāds būs laiks? 17.55 Futbols. «Dinamo» (Maskava) - «Spartaks» (Maskava). 20.00 Ziņas. 20.40 Loto spēle Miljons. 21.10 Humora antoloģija. 22.00 L. Pavaroti koncerts Parīzē. 24.00 Preses ekspresis. 10.10 Astopkājis-4. 6. sērija.

Uzsākusi darbu a/s «Latvijas komercbanka» Preiļu filiāle Preiļos, Rancāna ielā 3, tel. 22743 no plkst. 8.00 līdz 17.00.

- Atveram norēķinu, tekošos un valūtas kontus;
- nodrošinām norēķinu operācijas minimālajā laikā;
- izsniedzam kredītus uz līguma pamatiem;
- pārkam un pārdodam ārzemju valūtu;
- pieņemam no fiziskām un juridiskām personām depozītnoguldījumus latos ar 48% gadā (minimālais noguldījums Ls 100), ārzemju valūtā — 18% gadā (minimālais noguldījums 100 ASV dolāru).

KOMERCBANKA A/S «SAKARU BANKA»

no 1993. gada 2. septembra uzsāk privatizācijas sertifikātu kontu atvēršanu rajona iedzīvotājiem.

«Sakaru banka» turpina pieņemt naudas noguldījumus no iedzīvotājiem uz sekojošiem noteikumiem:

- beztermiņa — 12% gadā,
- termiņa — 20% gadā,
- depozīta — 32-40% gadā.

Naudas noguldījumus pieņem skaidrā naudā, kā arī ar pārskaitījumu maksu par lauksaimniecības produkciju.

Šos pakalpojumus iespējams izmantot SB aģentūrās Preiļi-I, Arendole, Dzilnas, Jaunaglona, Jaunsilava, Gavartiene, Lomi, Pieniņi, Preiļupe, Raunieši.

Telefons uzziņām 24395.

Turpinām piedāvāt pakalpojumus

- dīķu, pagrābu, būvbedru rakšanā;
- pamata bloku montāžā;
- smilšu, šķembu un grants iekraušanā.

Telefoni 41506, 42382.

Valsts Rēzeknes gaļas kombināts IEPĒRK

- cūkgaļu — Ls 0,85 par kg (gaļai jābūt zīmogotai un jābūt veterinārājam izziņai);
- cūkas dzīvsvārā: I kat. — Ls 0,60 par kg, II kat. — Ls 0,57 par kg.

Par dzīvsvārā nododamām cūkām iepriekš saskaņot pa telefonu Rēzeknē 22477.

PĀRDOD automašīnu ATO-9994 GAZ-52-01 (6000 km), karbīdu, dīzeļeļļu, transmisijas un industriālo eļļu.

Tārunis 21552 no 8.00 līdz 17.00.

SIA «MIX TC»

PĒRK

svaigi cirstus egles un priedes zāgbaļķus diametrā no 20 cm. Cena 12-15 \$ par kub. m. Samaksa tūlītēja. Transports mūsu. Tārunis Jēkabpilī 32791 vakaros.

ZIEMA NĀK!

Vācu firmas

Bellonet

dzija

(no 100% poliakrila līdz 100% vilnai un kokvilnai)

1780 krāsās)

Jums palīdzēs to silti sagaidīt.

Meklējam partnerus dzijas pārdošanai.

A/S "SPECTRAUTOMĀTIKA"

LV-1019 Rīga, Zilupes iela 4a. Tālr. 143596, 143592. Fakss 140591.

Sniedzam graudu kalts pakalpojumus. Kalts atrodas Vārkavas pag. Pilišķos. Interesentus lūdzam zvanīt pa tel. 32288, 51440.

Akciju komercbankas «Baltijas tranzītbanka» Līvānu filiāle

TURPINA PIENEMT NOGULDĪJUMUS

termiņa depozītos ar gada likmi no 52% līdz 60%.

Adrese: Līvānos, Dzelzceļa ielā 1, tel. 44192.

1993. gada 3. septembrī plūkst 11.00 Rēzeknes bankas nodaļā Rēzeknē, Baznīcas ielā 22

NOTIKS

Rēzeknes reģionālās komercbankas dibināšanas akcionāru sapulce.

Akciju parakstītājiem (vai to pilnvarotām personām) no Preiļu rajona jābūt klāt personu apliecinošam dokumentam.

Pārdod

piekabi 2 PTS-4M un pašaisītu traktoru vai MAINA pret MTZ-80 motoru. Zvanīt 15440 pēc plkst. 20;

elektromotorus (130 apgr./min., 11 kw). Tālr. 44413;

māju Preiļos, Tirdzniecības ielā 1;

VAZ-21011. Tel. 24292, 21151;

Ietotu kūtsmēslu ārdtāju ROU-6. Tel. 23798;

Iēti zāgbaļķus diametrā 14-26 cm un piekabi traktoram T-150. Tel. 23426.

Pērk

gaļu. Zvanīt 22060 vakaros;

3 vai 4 istabu dzīvokli. Tel. 23689.

Maina

3 korpusu arklu PGP-3-40 pret 3 korpusu arklu PGP-3-35. Tel. 23798;

Ural-375 (borta) pret MTZ-82 vai PĀRDOD. Tel. 65027.

Dažādi

Gatavo ziedu pušķus visa veida svinībām — kāzām, jubilejām u. c. Zvanīt rītos līdz plkst. 9.00, vakaros pēc plkst. 17.00 Līvānos 41294.

Pazaudēti M.Norkārkļa dokumenti. Atkārtoti lūdz piezvanīt 30532.

PĀRDOD

jaunas ilgi izturīgas kartupeļu rokamās mašīnas KN-1 (ar kardānu) traktoram T-25. Telefons 22386.

Kur es savas sāpes likšu, Kam es lūgšu spēkus dot? Es vairs tevi nesatīkšu, Visu mūžu dzīvojot.

Z.Purvs

Kad sveces izraud savu bēdu, kad pēdējās smilšu saujas krīt pār kapu, šajā skumju brīdī esam kopā ar Jāni Zarānu, SIEVU pēdējā gaitā izvadot. Preiļu gāzes apgādes rajona kolektīvs

Mātes acis. Tās pirmās uzsmaida man. Mātes acis un saule. Es gribu paturēt sirdi un skatienā

Mātes acis un sauli. A.Vejāns Skumju brīdī esam kopā ar darbābiedru Gunāru Zarānu un viņa ģimeni. SIA «TAS-TAP» kolektīvs

Virš galvas priedes Smaržu pilnām skuju lūpām Teic vārdus dziesmai, Iesāktai un nepabeigta. Izsakām līdzjūtību Valentīnai Veigulei sakarā ar BRĀĻA nāvi. Preiļu telekomunikāciju centra kolektīvs

Nogrīma saule, apdzisa zvaigznes, Norīma vēji, apkusa sirds. E.Plaudis

Izsakām dziļu līdzjūtību Jānim Bernānam sakarā ar TĒVA nāvi. Preiļu autostacijas kolektīvs

NOVADNIEKS

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks» REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. REDAKCIJAS ADRESE: LV-5301, Preiļos, Aglonas ielā 1. Tālr. 22059, 22305, 21759, 22154, 21996, 21985. PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018. Iespiests Daugavpils tipogrāfijā Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. I iespaidloksne. Metiens 4862 eksemplāri. Pas. № 1163